

Jestliže odpověď zní: *Vytvořit daňového poplatníka, jak zní otázka?*

ŠKOLA PRO VŠECHNY

Škola pro všechny

16. listopadu 2011

Praha

***Inkluzivní vzdělávání v Dánsku -
právní rámec a situace v praxi
Pro a proti inkluzivního vzdělávání s
ohledem na skutečnost, že inkluze ve
společnosti je to, na čem záleží.***

Preben Siersbaek, Dánsko

Strategie Evropa 2020

Napomáhá inkluzivní vzdělávání k dosažení následujících cílů?

- Snížit míru nedokončení studia pod 10 %
- V kategorii 30 - 34 let více než 40 % lidí s vysokoškolským vzděláním
- A co jedna ze stěžejních iniciativ EU: Nové dovednosti a pracovní místa?
- V roce 2010 nebylo na „otevřeném pracovním trhu“ zastoupení znevýhodněných lidí o nic vyšší než v roce 1990!

Inkluze nebo inkluze?

- Dosavadní pojetí
 - Pochopit a překonat nedostatek
- Dnes
 - Zahrnuje otázky genderu, etnicity, třídy, sociálních podmínek, zdraví a lidských práv, pokrývá všeobecné zapojení, přístupnost, participaci a úspěch.
- UNESCO 2008
 - Inkluzivní vzdělávání je kontinuální proces, jehož cílem je poskytnout kvalitní vzdělávání pro všechny s respektem k diverzitě a rozmanitým potřebám a schopnostem, charakteristikám a učebním prognózám studentů a komunit, který odstraní veškeré formy diskriminace.

Výběr ze statistik pro Dánsko 2008/2009

- 14,3 % všech žáků na základních školách (Folkeskole) bylo poskytnuto speciální vzdělávání
- 5,6 % žáků na základních školách (Folkeskole) absolvovalo speciální vzdělávání v oddělených podmínkách (speciálních třídách, případně školách)
- 23,9 % celkových hrubých domácích výdajů (19,6 % čistých výdajů) rozpočtu na základní školy se využilo na speciální vzdělávání
- Náklady na speciální vzdělávání v oddělených podmínkách představují 80 % celkových nákladů na speciální vzdělávání.

Inluzivní vzdělávání v akci, Evropská agentura + UNESCO

	Uvažování ve smyslu odlišnosti	Inkluze
Schopnost učit se	Stanoví hierarchii kognitivních dovedností, jimiž se poměřují schopnosti každého žáka	Zdůrazňuje potenciál každého studenta učit se, který je třeba odhalit a stimulovat
Školní neúspěšnost	Problémy učení jsou chápány jako nedostatek ve schopnostech žáka	Problémy učení jsou chápány jako nutnost reformovat kurikulum a proces výuky
Odbornost učitele	Zdůrazňuje se nutnost vzdělání učitele ve specializovaném oboru	Zdůrazňuje se aktivní zapojení studentů do procesu učení
Kurikulum	Alternativní kurikulum uzpůsobené žákům s „horšími výsledky“	Společné kurikulum pro všechny žáky

Dánský projekt organizovaný ministerstvem školství, 22 municipalitami a sdružením municipalit Local Government Denmark, 2011

- „Méně speciálního vzdělávání“
 - Faktory přispívající k inkluzi
 - Zapojení rodičů
 - Role učitele
 - Nové úkoly pro pedagogicko psychologická centra (PPR)
 - Osvědčené postupy v oblasti hodnocení
 - Perspektiva

Faktory přispívající k inkluzi

- Diferenciovaná výuka
- Příznivá sociální situace jednotlivých studentů
- Soustředění se na pozitiva, nikoli na hledání nedostatků
- Hodnocení výuky

Zapojení rodičů

- Je zásadní udržovat úzký kontakt s rodinami (před, v průběhu a následně)
- Informování rodičů o cílech a strategiích inkluze

Role učitele

- Schopen plánovat a řídit proces výuky (management třídy)
- Ví, jak hovořit s žáky a o žácích
- Dává najevo, že si žáků cení
- Propojuje příznivou sociální situaci žáků s profesním rozvojem
- Schopen hodnotit výuku

Nové úkoly pro pedagogicko psychologická centra (PPR)

- Hrát více rolí poradce společně s učitelem ve třídě
- Být si vědom interakce mezi všemi osobami ve třídě

Osvědčené postupy v oblasti hodnocení

- Dotazníky zjišťující kvalitu
- Dotazníky zjišťující kvantitu
- Sledování absence
- Akademické testy/známky
- Pohovory/rozhovory

Perspektiva

- Pozitivní sociální vztahy mezi žáky jsou důležité v úsilí o dosažení inkluze
- V praxi výuky se teorie ne vždy projevují

Hranice inkluzivity

- Známky nových trendů v Dánsku
- Co když sklapne past?
 - Nedostatek finančních zdrojů
 - Žáci se SVP jsou neviditelní – nejsou tu vyčleněné peníze
- Kvalifikace učitelů žáků se SVP
 - Má učitel v hlavní vzdělávacím proudu/učitel konkrétního předmětu kvalifikaci pro inkluzivní vzdělávání?
 - Projekt Evropské agentury „Vzdělávání učitelů k inkluzi“ (www.european-agency.org)

Inkluzivita

- „Nebezpečné“ slovo
- Pohled neziskových organizací
- (Možný) pohled administrativních pracovníků

Odpovědnost

- Módní výrazy a prázdná gesta?
- Nebo je někdo ochoten hrát roli „dávlova advokáta“?

Kontakt

SIERSBÆK

PREBEN SIERSBÆK

CONSULTATIVE EDUCATIONAL PLANNER

P.SIERSBAEK@GMAIL.COM

HELLEBJERGVEJ 20
DK-8600 SILKEBORG

MOBILE.: +45 2989 9848
PHONE: +45 8682 0203